

Vlaams
Parlement

ingediend op **1958** (2018-2019) – Nr. 1
16 april 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door Danielle Godderis-T'Jonck

van het verslagmoment
over de Europese Ministerraden Landbouw
van januari en maart 2019

Samenstelling van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid:

Voorzitter: Jos De Meyer.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Jelle Engelbosch, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Sabine Vermeulen, Peter Wouters;

Jos De Meyer, Bart Dochy, Tinne Rombouts, Johan Verstreken;

Herman De Croo, Francesco Vanderjeugd;

Els Robeyns, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Vera Celis, Matthias Diependaele, Bert Maertens, Marius Meremans, Wilfried Vandaele,

Tine van der Vloet;

Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Michel Doomst, Jan Durnez;

Freya Saeys, Bart Tommelein;

Rob Beenders, Kurt De Loor;

Johan Danen.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin.

INHOUD

1. Gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2020	4
2. Eiwitplan van de Europese Unie	5
3. Situatie op de vleesmarkten	5
4. Vragen van de commissieleden en antwoorden van Pieter Lietaer	6
Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid organiseerde op 27 maart 2019 een verslagmoment over de Europese Ministerraden Landbouw van 28 januari en 18 maart 2019.

Het verloop van deze Europese Ministerraden werd toegelicht door Pieter Lietaer, attaché Landbouw van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie.

De presentatie van Pieter Lietaer is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2020

Pieter Lietaer deelt mee dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) opnieuw de gesprekken beheerste op de raden van januari en maart 2019. Andere elementen waren de landbouwreserve, de wijnbepalingen en het jaarlijks prestatieverslag, een eerder technische aangelegenheid, maar toch een essentieel onderdeel van het nieuwe beheermodel.

Het is bijna een jaar geleden dat commissaris Hogan zijn voorstellen voor het GLB na 2020 publiceerde. Deze voorstellen werden enkel op technisch niveau reeds grotendeels besproken, maar op de Europese Ministerraden werden ze slechts voorzichtig afgetoetst. In het Europees Parlement is de Commissie Landbouw nog niet tot een besluit gekomen, al is het wel de bedoeling om de werkzaamheden begin april 2019 af te ronden. Dat betekent echter dat er onvoldoende tijd zal zijn om de positie van de Europese Commissie nog te bespreken en goed te keuren in de plenaire vergadering van het Europees Parlement. Dit element wordt dan over de verkiezingen getild, en uiteindelijk zal het nieuw verkozen parlement moeten beslissen of de werkzaamheden van het huidige parlement al dan niet worden overgenomen. Mocht het nieuwe parlement beslissen om de werkzaamheden helemaal opnieuw te beginnen, zal dat natuurlijk voor een enorme vertraging zorgen. In het beste geval gaat het nieuwe parlement gewoon verder waar het oude is gestopt, namelijk met het opnemen van de positie van de verschillende commissies.

Er moet nog wel een coördinatie gebeuren tussen de positie van de commissies onderling. De Commissie Leefmilieu heeft reeds een positie over het GLB ingenomen, terwijl de Commissie Landbouw dit begin april 2019 zal doen, waarna nog een vergelijk tussen beide posities tot stand moet komen. Er is dus nog wel wat werk te doen.

Het feit dat het Europees Parlement het vastleggen van een positie over de verkiezingen heeft getild, zorgt er wel voor dat er voor de Raad van Ministers minder tijdsdruk is om zijn positie te bepalen. Aanvankelijk had het Roemeense voorzitterschap zich voorgenomen om in de Raad omstreeks eind juni 2019 tot een politiek akkoord te komen tussen de verschillende lidstaten, met voorbehoud voor de financiële bepalingen die pas kunnen vastgelegd worden door de staats- en regeringsleiders in het najaar van 2019. Mocht dit het geval zijn, dan kunnen de werkzaamheden na de Europese verkiezingen spoedig worden aangevat met het vergelijken van het standpunt van de Raad en het spoedig vast te leggen standpunt van het Europees Parlement. Eens beide instellingen hun positie bepaald hebben, kan de Trialoog worden aangevat, met onderhandelingen tussen de Raad, het Parlement en de Commissie, om finaal tot een politiek akkoord te komen, vermoedelijk in het voorjaar 2020.

De initiële planning van de Europese Commissie om het nieuwe GLB in werking te laten treden op 1 januari 2021 komt hiermee wel in het gedrang, want na het politieke akkoord moet elke lidstaat eerst nog zijn eigen strategische plannen

opstellen, wat vermoedelijk niet zal lukken tegen deze datum. Er zal wellicht een overgangperiode nodig zijn tussen het huidige en het toekomstige GLB.

2. Eiwitplan van de Europese Unie

In januari 2019 werd het eiwitplan, dat reeds tijdens het Oostenrijkse voorzitterschap voor een eerste keer op tafel werd gelegd, nogmaals besproken. Het Roemeense voorzitterschap hecht hier veel belang aan, met onder andere aspecten als het vervangen van ingevoerde eiwitten uit voornamelijk het Amerikaanse continent, door lokale productie van plantaardige eiwitten.

Commissaris Hogan wees op de reeds bestaande productiemiddelen die eventueel kunnen versterkt worden in het volgende GLB. Hij vestigde ook de aandacht op het Europees onderzoeksprogramma Horizon Europa, met een budget voor bio- en landbouweconomie, waarbij onderzoeksprojecten kunnen gestimuleerd worden voor de ontwikkeling van plantaardige eiwitten binnen Europa.

Alle lidstaten erkennen het belang van onderzoek en innovatie. De Commissie stelde reeds eerder voor om een deel van de gekoppelde steun te oormerken en voor te behouden voor eiwithoudende gewassen, wat voor heel wat lidstaten het signaal was om te pleiten voor het voorbehouden van een hoog percentage voor de gekoppelde steun. Dat is echter een controversieel thema, aangezien andere lidstaten de gekoppelde steun als marktverstoring ervaren en deze in het komende GLB willen reduceren of zelfs schrappen.

België neemt hierover een genuanceerd standpunt in wegens een verschillende positie van de twee gewesten. Wallonië is een grote gebruiker van gekoppelde steun, terwijl Vlaanderen hier minder gebruik van maakt.

3. Situatie op de vleesmarkten

Polen toonde zich bezorgd over de ongunstige situatie op de rundvlees-, pluimvee- en varkensmarkt, die voornamelijk het gevolg is van een aantal handelsontwikkelingen. Hierbij werd verwezen naar internationale akkoorden met gevolgen voor de eigen vleesmarkt, zoals Mercosur, handelsakkoorden met Nieuw-Zeeland en Australië, het handelsakkoord met Oekraïne en ook de brexit. Polen pleitte daarbij voor interventiematregelen, maar die werden door commissaris Hogan afgehouden.

Toch werd de bezorgdheid over de internationale ontwikkelingen gedeeld door een aantal lidstaten, waaronder België, dat om uiteenlopende redenen geconfronteerd wordt met lage prijzen op de rundvlees- en varkensmarkt. Daarbij werd tegen de traditie in ook ingegaan op de nakende brexit, waarover de bespreking normaal gezien gecentraliseerd verloopt in de Raad Algemene Zaken en de Europese Raad. Bij deze gelegenheid verschaftte de nieuwe Britse minister van Landbouw informatie over de tariefcontingenten die het Verenigd Koninkrijk zou heffen in het geval van een no-deal. Commissaris Hogan heeft hier behoorlijk fel op gereageerd, door te stellen dat deze niet in lijn lagen met de regels van de Wereldhandelsorganisatie. Ook Ierland is hier uitgebreid op ingegaan, aangezien het door deze tarifiering erg zouden getroffen worden en de uitvoer van rundsvlees naar het Verenigd Koninkrijk sterk zou worden gehypothecerd.

Ook de invoer van pluimvee uit Oekraïne kwam uitgebreid aan bod. Oekraïne vond immers een achterpoort in het handelsakkoord met Europa, waardoor het via een speciale versnijding ongelimiteerd kippenborst met vleugel kon exporteren naar de Europese markt. De Europese Commissie heeft daarop besloten om het handelsakkoord met Oekraïne te heronderhandelen. De

achterpoort werd gesloten, maar er werden wel toegevingen gedaan, waardoor het tariefcontingent van Oekraïne van 20 duizend ton kippenvlees werd verhoogd naar 70 duizend ton.

Ook België vindt het nieuwe importvolume voor Oekraïne veel te hoog. Dit standpunt werd reeds eerder meegedeeld in de Europese Commissie, en ook op de Raad van Ministers werd dit standpunt nogmaals meegedeeld. Commissaris Hogan wees vooral op het sluiten van de achterpoort die in het verleden een ongelimiteerde import met zich mee bracht. Het nieuwe handelsakkoord komt volgens hem, ondanks de verhoging van het tariefcontingent, neer op een feitelijk beperking van de import uit Oekraïne.

4. Vragen van de commissieleden en antwoorden van Pieter Lietaer

Bart Dochy vraagt of ook de crisismaatregelen tegen de Afrikaanse varkenspest werden besproken.

Jelle Engelbosch verwijst naar de richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken en vraagt of Europa nog verdere stappen overweegt bij de verdere uitrol ervan in de verschillende lidstaten.

Jos De Meyer polst naar de meest waarschijnlijke timing voor het nieuwe GLB. Hij concludeert uit de toelichting dat na de Europese verkiezingen de mogelijkheid bestaat dat er wordt voortgebouwd op de bestaande stand van zaken, of dat er zowel binnen de Europese Raad, de Commissie als het Parlement van nul herbegonnen wordt met nieuwe gesprekken over het GLB.

Pieter Lietaer benadrukt dat het Europees Parlement zelfstandig beslist wat er gebeurt met de werkzaamheden van het vorige parlement. Dat zou niet het geval zijn indien in het Europees Parlement al had gestemd over het GLB, maar die stemming is er nog niet. Toch is er een sterke druk om snel voort te maken met een belangrijk dossier als het GLB, want in andere dossiers staat men reeds veel verder en werden reeds akkoorden bereikt binnen de Trialoog. De kans is dus groot dat het nieuwe parlement zal verder werken met de dossiers die het huidige parlement achterlaat.

De richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken werd in maart 2019 goedgekeurd door het Europees Parlement. Dit dossier komt op de agenda van de Raad als een zogenaamd A-punt. Dat betekent dat er niet wordt over gediscussieerd, maar dat het gewoon wordt goedgekeurd op de Raad Algemene Zaken van 9 april 2019. Daarmee is het wetgevende werk afgerond, en is het aan de lidstaten om de richtlijn om te zetten in nationale wetgeving.

De bezorgdheid over de crisis in de varkenssector is breed gedeeld, en werd ook specifiek ter sprake gebracht door Polen dat eveneens zwaar getroffen is door de Afrikaanse varkenspest. Ook België vroeg speciale aandacht voor landen die getroffen worden door de Afrikaanse varkenspest, maar commissaris Hogan wenste hier niet op in te gaan. Voorlopig worden hiervoor dus geen speciale middelen vrij gemaakt, ook al is de prijs van het varkensvlees in de getroffen landen sterk gedaald. Toch blijft België, ook via informele contacten, aandringen op specifieke steunmaatregelen.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Danielle GODDERIS-T'JONCK,
verslaggever